

ECOIS-presentatie op het MINOV High Level Seminar “ICT in Onderwijs”; Paramaribo, 16 februari 2011; Pieter van der Hijden en Ton Wolf

Pieter van der Hijden (Sofos), Ton Wolf, Marco Ligtoet, Lucenda Plet (IOL) – info@ecoisonline.org

Versie: 16 februari 2011

ECOIS

ECOIS, het Expertisecentrum Onderwijs & ICT Suriname, is in 2008 ontstaan als een initiatief van het Instituut voor de Opleiding van Leraren (IOL), de Nederlandse Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) en het Nederlandse adviesbureau Sofos Consultancy. Samen waren deze initiatiefnemers ervan overtuigd dat met behulp van informatie- en communicatietechnologie (ICT), het Surinaamse onderwijs kwalitatief en kwantitatief sterk verbeterd zou kunnen worden. ICT werkt immers vaak motiverend, kan de efficiency van het onderwijs vergroten, maakt nieuwe didactische werkvormen mogelijk en bereidt de leerlingen/studenten voor op de toekomstige kennismaatschappij.

Dankzij een kleine UTSN-subsidie konden de drie partners samen een haalbaarheidsstudie uitvoeren. Het team organiseerde workshops in Albina, Nieuw Nickerie en Paramaribo; enerzijds om professionals uit het onderwijs te informeren over de mogelijkheden van ict en anderzijds om met hen te discussiëren over concrete behoeften uit de Surinaamse onderwijspraktijk.

De haalbaarheidsstudie leerde dat aan ECOIS duidelijk behoefte was. Alleen ontbraken de middelen voor een structurele aanpak. SLO trok zich terug en IOL en Sofos gingen low-budget verder. Samen produceren zij jaarlijks een conferentie, zesmaal per jaar een Nieuwsbrief (500 abonnees), trainingen in het gebruik van de Elektronische Leeromgeving Moodle, studie-avonden over diverse thema's zoals "gaming" en "het computerlokaal". Daarnaast heeft ECOIS een goed gevulde website met onder meer materiaal van het MINOV-examenbureau en de MINOV-schooltv. ECOIS wil een stichting worden, een structureel budget verwerven voor reguliere activiteiten en in opdracht complexe projecten uitvoeren.

Suriname

Volgens ECOIS is de stand van zaken op het gebied van onderwijs met behulp van ict in Suriname als volgt:

- Visie - Scholen willen graag meegaan met hun tijd en streven ernaar over een eigen computerlokaal te beschikken. Via dat laatste wil men de leerlingen cursussen MS-Word aanbieden en verder Cybercafé-diensten ten behoeve van het maken van werkstukken.
- Deskundigheid - Deskundigheid van docenten in de inzet van ICT binnen hun vakgebied is beperkt. Binnen de lerarenopleidingen zitten dergelijke kennis en vaardigheden nog niet in het pakket. Sporadisch vindt bijscholing plaats, bijv. in het kader van een ontwikkelingsproject ("global teenagers" of "actief leren") of bij het invoeren van een Elektronische Leeromgeving

("Moodle voor docenten"). De beheerders van de computerfaciliteiten op school zijn in de regel niet daarvoor opgeleid; óók bij de internet service providers ontbreekt trouwens deskundigheid (de grote providers zijn niet in staat om een interactieve website te hosten).

- Leermateriaal - Het belangrijkste digitale leermateriaal dat gebruikt wordt is MS-Word. Incidenteel worden pc-applicaties en websites gebruikt. Vrijwel nooit is digitaal leermateriaal aan de Surinaamse situatie aangepast. Niet echt leermateriaal, maar wel een "tool" om leermateriaal aan te maken en beschikbaar te stellen is de Elektronische Leeromgeving Moodle. Deze is in opkomst. Na AdeKUS en IOL hebben nu ook FHR en PTC een eigen Moodle-site.
- Infrastructuur - Langzaam maar zeker krijgen meer scholen de beschikking over een computerlokaal. Vaak zie je daar verschillende typen hardware, doorgaans geen lokaal netwerk en een beperkte en relatief dure internet-aansluiting.

Ook buiten het onderwijs staan de ontwikkelingen niet stil. In vergelijking met andere Zuid-Amerikaanse landen loopt Suriname voorop in GSM-gebruik. GSM en ook Internet is tot steeds verder in het bewoonde deel van het binnenland beschikbaar. Intussen biedt Natin een MBO-opleiding voor systeembeheerders aan en PTC een bachelor in de informatica. Daarnaast bieden vooral trainingsbureau's allerlei productgebonden ict-trainingen aan. Maatschappelijk interessant zijn jaarlijkse evenementen zoals de Talent Factory en het initiatief om te komen tot een vrij toegankelijke werkplaats voor digitale fabricage, een Fab Lab.

Agenda

ECOIS ziet de huidige stand van zaken als de typische uitkomsten van een bottom-up proces. Daar is op zich niets mis mee; innovatie begint vaak bottom-up. Wel is het zaak om dit bottom-up proces op de juiste wijze te faciliteren zodat er maximaal van de nieuwe ervaringen geleerd kan worden. Denk bijvoorbeeld aan het beschikbaar stellen van technische infrastructuur, van te raadplegen deskundigen en, vooral, het stimuleren van het evalueren en delen van de opgedane ervaringen.

Langzaam maar zeker wordt de tijd dan rijp voor een top-down aanpak:

- een expliciete visie van MINOV op onderwijs en ict en een vertaling daarvan in schoolvisieplannen met haalbare doelen per school per jaar plus ambitieuze doelen van MINOV zelf ten aanzien van het onderwijs aan volwassenen en/of speciale groepen;
- een structurele aanpak van de deskundigheidsbevordering van leerkrachten en technisch/administratief personeel (bijv. opstellen van generieke en domeinspecifieke functie-eisen op het gebied van digitale didactiek, opnemen daarvan in de pedagogische curricula en aanbieden van adequate bijscholing; bijscholing mogelijk maken in het binnenland);
- een krachtige impuls voor het "localiseren" van digitaal leermateriaal (bijv. MINOV Schooltv met expertise op het gebied van zowel moderne media als de belevingswereld van kinderen in de stad, op het platteland en in het binnenland, omvormen tot een productiemaatschappij voor het aan de Surinaamse context aanpassen/creëren van multimediaal en interactief lesmateriaal);
- een krachtige impuls voor de technische infrastructuur (bijv. internet op elke school, een landelijke applicatie voor communicatie tussen MINOV en scholen t.b.v. beleid en beheer, opzetten van een adequate internet service provider ten behoeve van het onderwijs).

ECOIS levert daar met genoeg een bijdrage aan!